

HANDBOEK

van

Energzjy Koöperaasje Garyp

Inhoud

1. Doel Handboek	3
2. Enerzjy Koöperaasje Garyp.....	4
3. Goed bestuur.....	6
3.1 Bestuur	6
3.2 Algemene Ledenvergadering.....	9
4. Goed bestuur financiën	10
5. Goed bestuur aansprakelijkheid.....	11

1. Doel Handboek

Op 1 juli 2021 is de *Wet Bestuur en Toezicht Rechtsvormen (WTBR)* in werking getreden. Doel van de wet is dat besturen van verenigingen, stichtingen en coöperatie goed besturen en dat ze vastleggen welke afspraken ze daarover gemaakt hebben. Het gaat daarbij over:

- goed bestuur – heldere afspraken,
- aansprakelijkheid van de bestuursleden,
- tegenstrijdige belangen binnen of buiten het bestuur,
- besluiten nemen als het bestuur niet compleet is,
- meerdere stemmen per bestuurslid,
- bindende voordracht van een bestuurslid,
- toezicht door bijv. een raad van commissarissen,
- zo nodig de statuten aanpassen.

Conform de bedoeling van de wet heeft het bestuur van EKG de wet en het doel van de wet uitgebreid besproken. Dit heeft in eerste instantie geleid tot een aanpassing van de statuten en het Huishoudelijk Reglement van EKG; deze zijn nu WTBR-proof.

Verder zijn de gemaakte afspraken op de verschillende onderdelen vastgelegd en bijeengebracht in dit Handboek. Ook hiermee wordt voldaan aan de WTBR.

De afspraken in het Handboek vloeien voort uit de wettelijke regels, statuten en het huishoudelijk reglement van EKG. Dit betekent dat bij mogelijke tegenstrijdigheid het handboek hierop moet worden aangepast.

Bijkomend voordeel van dit Handboek is dat alle relevante informatie van de coöperatie in één document (Het Handboek) is terug te vinden. Daarnaast geeft het bestuur op deze manier een stuk openheid over de afspraken richting de leden. De leden zullen van het bestaan van het handboek op de hoogte worden gebracht en het Handboek wordt op de site van EKG gepubliceerd.

Een keer per jaar bespreekt, controleert en evalueert het bestuur alle afspraken zoals die zijn vastgelegd in dit handboek.

2. Enerzjy Koöperaasje Garyp

Inleiding

De coöperatie is opgericht in 2014 en is gevestigd in Garyp. De coöperatieve beweging komt voort uit een initiatief van de vereniging van dorpsbelangen van Garyp die - vanuit de uitkomsten van een gemeentelijke enquête een klankbordgroep, met daarin een brede vertegenwoordiging van vele geledingen van de dorpsgemeenschap - in het leven heeft geroepen die onder andere het duurzaamheidsvraagstuk ter hand heeft genomen. Vanuit deze brede klankbordgroep is de coöperatie ontstaan.

Statuten en Huishoudelijk Reglement

De statuten van EKG zijn bij oprichtingsacte van 24-10-2014 notarieel vastgesteld en daarmee was de coöperatie na inschrijving in het handelsregister een feit. De coöperatie heeft ten doel te voorzien in de stoffelijke behoeften van haar leden op het gebied van duurzaam geproduceerde stroom, middelen voor de duurzame opwekking van energie, onder meer door gebruik te maken van zonnestraling, wind, water en/of biomassa. Nevendoel van de coöperatie is om ook andere maatschappelijke belangen van de leden te behartigen. De statuten zijn in 2021 – mede n.a.v. de inwerkingtreding van de Wet Toezicht Besturen en Rechtspersonen (WTBR) - gewijzigd.

In het huishoudelijk reglement, vastgesteld door de algemene vergadering worden diverse zaken aangaande het lidmaatschap, het bestuur, de algemene ledenvergadering, stemrecht en diverse andere zaken nader geregeld.

Missie

Enerzjy Koöperaasje Garyp ziet het als haar missie om de energietransitie in Garyp en omgeving te versnellen.

Visie

Enerzjy Koöperaasje Garyp streeft naar een energieneutraal Garyp en omgeving. Zij wil dit realiseren samen met en door de lokale mienskip op een haalbare en betaalbare wijze. (hou't lokaal)

Doelstellingen:

1. Garyp is in 2030 energieneutraal v.w.b. de gebouwde omgeving.
2. Garyp is in 2040 energieneutraal v.w.b. de gebouwde omgeving en de industrie.
3. Samen energie besparen, samen energie opwekken en stappen zetten in het verduurzamen van de (lokale)omgeving.
4. De positieve opbrengsten van de activiteiten kunnen (deels) – via donaties aan het Mienskipsfûns – aangewend worden voor lokale initiatieven die bijdragen aan de energietransitie.

Activiteiten om de visie te realiseren en de doelstellingen te halen:

Reeds bestaande activiteiten:

1. Leveren van "Gariperstroom" via het zonnepark de Griene Greide met het keurmerk "Mienskipsenergie" aan de mienskip.
2. Klanten werven voor afnemen groen geproduceerde stroom van Energiebedrijf Coöperatie "Energie Van Ons".
3. Uitvoeren Proeftuin Aardgasvrij Garyp.
4. Initiëren en uitvoeren Pilot ZWO/H2.
5. Inzetten van It Enerzjyhûs om voorlichting te geven en activiteiten uit te voeren.
6. Draagvlak creëren (o.a. ledenwerving) door het geven van Informatie en het geven van voorlichting (o.a. Epke en E-Hus).

Eventuele nieuwe activiteiten:

1. Aandacht geven aan energiearmoede; financiële regeling/vouchers voor minder draagkrachtigen bevorderen, dus haalbaar en betaalbaar voor iedereen.
2. Jaarlijks monitoren energieverbruik en -opwek.
3. Initiëren van- en experimenteren met (nieuwe) activiteiten passend binnen de uitgangspunten van de Missie en Visie.

Randvoorwaarden om doelstellingen te bereiken:

1. goed werkende coöperatieve organisatie,
2. voldoende bestuurlijke kennis en inzet,
3. goede netwerken op allerlei gebied,
4. draagvlak behouden en uitbreiden door actieve ledenwerving,
5. PR- en communicatie: uitdragen Missie en Visie,
6. adequate huisvesting, en
7. jaarlijkse evaluatie missie en visie.

Onder energieneutraal¹ verstaat EKG een situatie waarbij over een jaar gemeten het energiegebruik van een gebouw object (of wijk, buurt, dorp, kunstwerk e.d.) ten minste nul is: er wordt niet meer energie uit het gas- en elektriciteitsnet betrokken dan er vanuit duurzame bronnen aan wordt toegeleverd. Het gaat dus om het gebruik van duurzame energie. Voor het gebied van Garyp en omgeving wordt de volgende afbakening van deze definitie gehanteerd:

- Een fossiel energieverbruik van ten hoogste nul omdat er niet méér energie uit het openbare net wordt gebruikt, dan de duurzame energie die wordt opgewekt uit duurzame bronnen.
- De duurzame opwek van de gebouwde omgeving, mobiliteit en bedrijven vindt ten minste plaats binnen Garyp en omgeving (aangrenzende postcodes),
- De grootschalige behoefte van energie voor de industrie mag ook buiten de Garyp en omgeving opgewekt worden.
- Het energieverbruik wordt over een jaar gemeten.

EKG spitst zich toe op alle energie die nodig is om te kunnen wonen, werken en rijden binnen ons dorp en omgeving. Een energieneutraal Garyp moet voor de gebouwde omgeving zijn gerealiseerd in 2030 en voor de industrie in 2040. EKG zal de omgeving van Garyp stimuleren om energieneutraal te worden.

Het grote voordeel van een coöperatie is dat de leden gezamenlijk kunnen optrekken en zaken voor elkaar kunnen krijgen die je als individu niet kan.

¹ EKG sluit met deze omschrijving aan bij die van de gemeente Tytsjerksteradiel

3. Goed bestuur

3.1 Bestuur

Samenstelling en taakverdeling bestuur

- Het bestuur wordt door de leden van de Algemene Ledenvergadering uit de leden van de coöperatie gekozen.
- Het bestuur bestaat uit minimaal 4 en maximaal 9 leden.
- Bestuurders worden benoemd voor een periode van vier jaar. Zij treden af volgens een door het bestuur op te maken rooster van aftreden.
- Het bestuur hanteert een taakverdeling tussen de bestuursleden.

Bestuursvergaderingen

- Het bestuur vergadert regulier 11 keer per jaar. De vergaderingen zijn niet openbaar. Op verzoek kan – met instemming van het bestuur – een niet-bestuurslid deelnemen aan een vergadering.
- De oproepingstermijn voor een vergadering is een week; bij uitzondering is het minimaal drie dagen.
- De vergaderingen kunnen zowel fysiek als digitaal of beide zijn; hierover is in de statuten een bepaling opgenomen.
- Bij aanvang van elke vergadering vraagt de voorzitter of er bij een van de punten sprake kan zijn van tegenstrijdig belang. Als dat zo is, wordt dat genotuleerd, en ook hoe het bestuur er mee om is gegaan.
- In de statuten is een bepaling opgenomen over tegenstrijdig belang (zie hieronder)

Artikel 8, lid 11:

Een bestuurslid neemt niet deel aan de beraadslaging en besluitvorming als hij daarbij een direct of indirect persoonlijk belang heeft dat tegenstrijdig is met het belang zoals bedoeld in lid 8. Als er sprake is van zo'n belang brengt het betrokken bestuurslid de overige bestuursleden hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte voordat de beraadslaging en/of besluitvorming plaatsvindt. Als alle bestuursleden een tegenstrijdig belang hebben dan neemt het bestuur het besluit onder schriftelijke vastlegging van de overwegingen die aan het besluit ten grondslag liggen.

- Voor het nemen van rechtsgeldige besluiten is de aanwezigheid van ten minste vier bestuursleden nodig. Als er geen oproeping heeft plaatsgevonden dienen alle bestuursleden aanwezig te zijn voor het nemen van besluiten.

Naast de reguliere vergaderingen wordt er eens per jaar een *speciale bestuursvergadering* georganiseerd waarin een bestuurs-APK plaatsvindt. Hierbij worden de afspraken in dit Handboek (t.a.v. o.a. privacy, WTBR, financiën, verzekering, missie en doelen en risicobeheersing) besproken en getoetst.

Verslagen

- De secretaris zorgt ervoor dat van iedere bestuursvergadering een verslag wordt gemaakt. In het verslag wordt in ieder geval vermeld:
 - wie van het bestuur aanwezig is;
 - welke besluiten genomen zijn;
 - welke afspraken gemaakt zijn;
 - wie welke actie onderneemt;
 - bezwaren van bestuursleden als er geen overeenstemming is over een besluit;

- welke besluiten en/of afspraken in het handboek (en/of de hierbij behorende bijlagen) moeten worden opgenomen;
- en: als er sprake is van tegenstrijdig belang hoe hiermee is omgegaan.
- Het verslag wordt in de e.v. bestuursvergadering vastgesteld.
- De verslagen van het bestuur worden digitaal door de secretaris gedurende minimaal 7 jaar bewaard.
- De verslagen van het bestuur worden niet openbaar gemaakt.

Alle belangrijke bestuursdocumenten zijn beschikbaar voor de bestuursleden door verstrekking via email en door opvragen bij de secretaris. Zodra het bestuur een gemeenschappelijke digitale werkruimte ter beschikking heeft worden hierover nieuwe afspraken gemaakt.

Coöperatiebelang

Het bestuur handelt altijd in het belang van de coöperatie. Dat houdt in dat bestuursleden handelen als bestuurder en niet als privépersoon, zowel intern (binnen de coöperatie) als extern (in relatie met derden).

Collegialiteit

De bestuurders zijn gemeenschappelijk verantwoordelijk voor goed bestuur: bestuursleden betrekken elkaar bij alle onderwerpen en informeren elkaar hierover tijdig en volledig.

Effectiviteit

De inspanningen van het bestuur zijn gericht op de realisatie van de doelstellingen van de coöperatie.

Zorgvuldigheid

- Het bestuur neemt geen besluiten die strijdig zijn met de wet, de statuten, interne reglementen en interne afspraken.
- Het bestuur handelt te allen tijde zorgvuldig, integer en correct jegens de leden en elkaar.

Transparantie

- Het bestuur informeert de leden over besluiten aangaande projecten die onderhanden zijn en projecten die het bestuur van plan is op te pakken.
- Het bestuur handelt integer en transparant. Dat betekent: oog hebben voor het belang van de coöperatie en inzicht geven in beslissingen.
- De bestuursleden hebben zicht op elkaars taken en verplichtingen en houden in de gaten dat zij die goed en verantwoord uitvoeren.
- Het bestuur streeft naar heldere communicatie, de bestuursleden zijn bereikbaar voor medebestuurders, leden en andere relaties van de coöperatie.

Vertegenwoordiging bestuur

- Het bestuur is bevoegd om rechtshandelingen aan te gaan, zoals:
 - het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van registergoederen;
 - overeenkomsten, ook waarbij de coöperatie zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidsstelling voor de schuld van een derde verbindt.
- De coöperatie wordt vertegenwoordigd door het bestuur alsmede door twee gezamenlijk handelende bestuursleden onder wie ten minste de voorzitter en/of de secretaris en/of de penningmeester.

- Voordat besloten wordt tot het aangaan van bepaalde rechtshandelingen dient de algemene vergadering goedkeuring te geven; het gaat daarbij in ieder geval om besluiten die genoemd zijn in artikel 9 van de statuten.

Belet en ontstentenis

Belet is tijdelijke afwezigheid van een bestuurslid. Er is sprake van belet wanneer een bestuurslid gedurende langere tijd niet fysiek bij de vergadering kan zijn vanwege ziekte, verblijf elders of schorsing. Er is geen sprake van belet wanneer een bestuurslid in geval van ziekte of vakantie wel online aanwezig kan zijn bij de vergadering.

Er is sprake van *ontstentenis* wanneer een bestuurslid overleden, afgetreden of ontslagen is. Er is dan dus een vacature binnen het bestuur waarin zo spoedig mogelijk moet worden voorzien.

In de statuten is een bepaling (artikel 8, lid 9) opgenomen over belet en ontstentenis. Deze houdt – naast het hierboven genoemde over vacaturevervulling - in dat:

- Bij belet of ontstentenis van 1 of meer bestuursleden zijn de overblijvende bestuursleden met de werkzaamheden van dit bestuurslid CQ deze bestuursleden belast.
- Bij belet of ontstentenis van de voorzitter wijzen de overige bestuursleden een vervanger aan.
- Bij belet als gevolg van schorsing geldt de termijn van de overdracht van werkzaamheden voor de periode waarvoor de schorsing is ingesteld. Bij onbereikbaarheid en ziekte of een andere vorm van belet geldt dat er gedurende een periode van vier weken geen mogelijkheid van contact tussen de betreffende persoon en de coöperatie heeft bestaan.
- Bij ontstentenis of belet van alle bestuursleden worden de werkzaamheden door een persoon of meerdere personen uitgevoerd die daartoe door de Algemene Ledenvergadering steeds moet(en) zijn aangewezen. Dit is zo opgenomen in de statuten (artikel 8, lid 9).

Conflict

In geval van een conflict benadert het bestuur alle betrokkenen integer en beoordeelt objectief. Het bestuur handhaaft vanuit het belang van de coöperatie en is transparant over het gevoerde beleid.

Privacy

Gegevens betreffende (aspirant-)leden worden vertrouwelijk behandeld. Bestuursleden zullen dienaangaande geen informatie over medeleden verstrekken aan derden, doch deze derden doorverwijzen naar het secretariaat van de coöperatie. Indien hiertoe aanleiding bestaat zal de secretaris het betreffende lid toestemming vragen derden informatie te verschaffen, een en ander zolang de wet niet anders voorschrijft.

Leden van Bestuur blijven met betrekking tot alle zaken jegens een (aspirant-)lid te allen tijde gebonden aan de geheimhouding, ook na hun aftreden in die hoedanigheid of na hun uittreden als lid van de coöperatie.

Indien een klacht wordt ingediend tegen een lid dat tevens lid is van het Bestuur dan zal dit lid in die hoedanigheid geschorst zijn met betrekking tot alle zaken die verband kunnen houden met de behandeling van deze klacht. Voor alle andere zaken zal het lid vooralsnog zijn functie kunnen blijven uitoefenen.

Vergoeding

De bestuursleden kunnen een vergoeding voor hun bestuurstaken ontvangen. Deze bestaat uit gemaakte onkosten, maar ook een vrijwilligersvergoeding kan worden toegekend.

Risico's

Het bestuur gaat bewust om met risico's voor de coöperatie en streeft ernaar die te minimaliseren.

Aansprakelijkheid

Alle bestuursleden zijn op de hoogte van de aansprakelijkheidsregels. Nieuwe bestuursleden worden hiervan op de hoogte gesteld bij aanstelling.

De coöperatie heeft een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering.

3.2 Algemene Ledenvergadering

De algemene ledenvergadering is minimaal 1 keer per jaar binnen 6 maanden na afloop van het boekjaar (is gelijk aan kalenderjaar).

Agenda

- De agenda wordt opgesteld door de secretaris, in overleg met het bestuur.
- De agenda en bijbehorende (o.a. financiële) stukken worden minimaal 8 dagen voor de vergadering naar de leden gestuurd.

Verslag

De secretaris zorgt ervoor dat er een verslag wordt gemaakt. Na goedkeuring door de volgende ALV worden deze getekend door voorzitter en secretaris en door de secretaris bewaard.

Bestuursleden

Alle bestuursleden worden uitgenodigd voor de Algemene Ledenvergadering.

Ieder bestuurslid heeft recht op het geven van advies in de Algemene Ledenvergadering.

Informereren

In de Algemene ledenvergadering informeert het bestuur de leden over de plannen voor het komende jaar en de activiteiten van het afgelopen jaar middels een jaarverslag.

Besluiten

In de Algemene ledenvergadering stemmen de leden over:

- het financieel verslag (eindafrekening) van het voorgaande jaar en de begroting voor het lopend jaar; e.e.a. vindt plaats op basis van een voorstel hiertoe van het bestuur en het verslag van de kascommissie;
- het jaarverslag;
- de hoogte van de contributie;
- de voorgenomen plannen van het bestuur:
 - waarmee bedragen van meer dan € 15.000 zijn gemoeid welke strekken tot verkrijgen, vervreemden of bezwaren van registergoederen;
 - tot het verstrekken of aanvaarden van geldleningen of kredieten;
 - waardoor de coöperatie zich begeeft op een nieuw werkterrein of waardoor bestaande bedrijven of instellingen worden opgeheven of gereorganiseerd.
- het benoemen van de bestuursleden;
- het verlenen van decharge van de bestuurstaken van een vertrekkend bestuurslid.

Stemmen

- Alle leden zijn stemgerechtigd.
- Stemmen bij volmacht is alleen toegestaan als dit van tevoren door het bestuur is aangegeven, bij bijzondere onderwerpen.
- Goedkeuring van een besluit gebeurt met een meerderheid van 50%+1 van de aanwezige leden.

Statutenwijziging

De regels over statutenwijziging zijn vastgelegd in de statuten van de coöperatie.

4. Goed bestuur financiën

Financiële verantwoordelijkheid

Het bestuur gaat:

- bewust om met uitgaven van het coöperatiegeld en zal dat zo goed mogelijk inzetten om de afgesproken doelen te bereiken.
- geen (financiële) verplichtingen aan namens de coöperatie waarvan bekend is dat de coöperatie die niet kan nakomen.

De penningmeester is verantwoordelijk voor de boekhouding, het opstellen van de begroting en de jaarrekening.

Toegang tot online bankieren en bankpasjes

De penningmeester en de plaatsvervangend penningmeester hebben:

- een bankpasje,
- toegang tot online bankieren;

De limiet voor betalingen per bank is vastgesteld op € 5.000,- per week

Kascommissie

De Algemene ledenvergadering benoemt op voordracht van het bestuur een kascommissie, bestaande uit 2 leden. De kascommissie controleert aan de hand van een checklist het financiële beleid en adviseert de Algemene ledenvergadering om al dan niet het bestuur decharge te verlenen over het gevoerde financiële beleid.

Informereren leden

In de Algemene Ledenvergadering die binnen zes maanden na het boekjaar plaatsvindt, geeft het bestuur een overzicht van de stand van zaken van de financiën van de coöperatie.

4 ogen principe

Het bestuur hanteert het vier-ogen-principe bij uitgaven boven € 5.000,- en voor uitbetaling van facturen aan ZZP'ers die tevens bestuurslid zijn.

De secretaris gaat akkoord met deze overboeking door ondertekening op de factuur of via een schriftelijk akkoord per mail.

Naast de penningmeester heeft de plaatsvervangend penningmeester, inzicht in de actuele financiële stand van zaken.

Alle facturen worden gestuurd naar het Enezjyhûs en/of het mailadres van EKG (info@EKGaryp.nl).

Offertes

Bij uitgaven boven € 10.000,- vraagt de penningmeester meerdere offertes aan bij verschillende leveranciers.

Het bestuur bespreekt deze offertes en legt de besluitvorming over de keuze vast in de notulen.

Het bestuur stuurt een schriftelijke opdrachtbevestiging aan de leverancier, waarin de afspraken vast gelegd zijn.

Investerings

Het bestuur gaat zorgvuldig om met het doen van grote, risicovolle investeringen.

Alvorens over te gaan tot de investering maakt het bestuur een overzicht met

- een gedegen onderbouwing van de noodzaak van de uitgaven;
- een risicoanalyse;
- een deugdelijke (meerjaren-)begroting;
- reserveringen voor toekomstige (vervangings)uitgaven.

Verzekeringen

Het bestuur beheert het overzicht van de verzekeringen. Eens per jaar bespreekt het bestuur:

- de risico's die de coöperatie loopt, en of deze risico's verzekerd moeten worden;
- of de huidige verzekeringen nog voldoen.

5. Goed bestuur aansprakelijkheid

De bestuursaansprakelijkheid van de coöperatie is vastgelegd in artikel 2:9 van het burgerlijk wetboek, dat luidt:

- 1. Elke bestuurder is tegenover de rechtspersoon gehouden tot een behoorlijke vervulling van zijn taak. Tot de taak van de bestuurder behoren alle bestuurstaken die niet bij of krachtens de wet of de statuten aan een of meer andere bestuurders zijn toebedeeld.*
- 2. Elke bestuurder draagt verantwoordelijkheid voor de algemene gang van zaken. Hij is voor het geheel aansprakelijk terzake van onbehoorlijk bestuur, tenzij hem mede gelet op de aan anderen toebedeelde taken geen ernstig verwijt kan worden gemaakt en hij niet nalatig is geweest in het treffen van maatregelen om de gevolgen van onbehoorlijk bestuur af te wenden.*

Bestuur

Het bestuur:

- voert een zorgvuldige boekhouding en administratie;
- legt alle bestuursbesluiten zorgvuldig vast;
- voert alle verplichte administraties uit;
- houdt zich aan de wettelijke termijnen van de financiële verslaglegging.

Bestuursleden

Elk bestuurslid:

- handelt volgens de wet, statuten, huishoudelijk reglement en eventuele bestuursreglementen;
- blijft bij het uitvoeren van de bestuurstaken binnen de bevoegdheden van het bestuur;
- houdt zich aan de afspraken zoals vastgelegd in dit handboek;

- is hoofdelijk aansprakelijk als de bestuurder taken heeft verzuimd ingeval van onbehoorlijk bestuur (o.a. faillissement).

Risico's

Het bestuur:

- gaat geen overeenkomsten aan en doet geen betalingstoezeggingen die de coöperatie niet kan nakomen;
- meldt betaalproblemen tijdig aan de belastingdienst (indien van toepassing).

•